

استراتژی ساماندهی گردشگری روستایی در راستای توسعه اقتصادی

مطالعه موردی: روستاهای هدف گردشگری شهرستان اسدآباد روستای حبشی

سیاوش مرادی مکرم^۱

^۱ مدرس دانشگاه سیدجمال

نویسنده مسئول:

سیاوش مرادی مکرم

چکیده

یکی از راهبردهایی که اخیراً در اغلب کشورهای جهان مورد توجه قرار گرفته و حتی در برخی از کشورها به اجرا درآمده و نتایج مثبتی به همراه داشته، گسترش صنعت گردشگری در نواحی روستایی است. گردشگری روستایی مازاد نیرو انسانی را جذب می کند و از نظر برنامه ریزان و سیاست مداران توسعه گردشگری به عنوان رکن اصلی سطح بهره وری در مناطق روستایی یاد می کنند. هدف این پژوهش ساماندهی گردشگری در راستای توسعه اقتصادی روستای حبشی گردشگری حبشی واقع در دهستان پیر سلمان، توابع شهرستان اسدآباد می باشد. در این پژوهش سعی می شود با توجه به قابلیت های بالقوه روستای حبشی در زمینه گردشگری، با استفاده از مدل SWOT نقاط ضعف، فرصت، ها و تهدیدهای پیش رو مورد بررسی قرار دهیم و جهت توسعه آن راهکار ارائه داده شود. تحلیل مدل SWOT نشان می دهد با توجه به پتانسیل گسترده روستای هدف گردشگری در زمینه گردشگری، کمبود تاسیسات اقامتی و کمبود تاسیسات رفاهی، مهمترین موانع بر سر راه توسعه گردشگری روستای حبشی به حساب می آیند. از طرفی وجود جاذبه های طبیعی زیبا و جاذبه های تاریخی و فرهنگی مهمترین نقاط قوت در گردشگری روستای هدف گردشگری به حساب می آیند. روش تحقیق توصیفی و تحلیلی است. داده های تحقیق از طریق پرسشنامه، مطالعات کتابخانه ای و مستندات آماری و نقشه مطالعه میدانی حاصل شده است. نتایج نشان می دهد گسترش گردشگری در این منطقه نقش معناداری در حفظ بافت تاریخی ارزشمند روستا و تقویت آبادانی و توسعه اقتصادی کل مجموعه و افزایش درآمد روستاییان، افزایش غیر مستقیم جلوگیری از مهاجرت، ارتقا فرهنگی و خود باوری این مناطق ایفا کند.

واژگان کلیدی: ساماندهی، گردشگری روستایی، توسعه اقتصادی، اسدآباد، روستای حبشی، SWOT.

مقدمه و طرح مساله

اصولاً توسعه اقتصادی در هر کشور نیازمند سرمایه گذاری در بخش ها و فعالیت های مختلف اقتصادی آن کشور است و بدون سرمایه گذاری در طرح های زیر بنایی و روبنایی، نمی توان انتظار گسترش اشتغال، تولید و رفاه اقتصادی داشت برای تحقق این هدف مهم امروزه بسیاری از کشورها جهان تمایل شدیدی به جذب سرمایه خارجی پیدا کرده اند. سرمایه گذاری در زیر ساخت های گردشگری و استفاده توان بالقوه منطقه ای به منظور جذب گردشگر، یکی از راههای مناسب بدین منظور است. توسعه گردشگری به عنوان مجموعه فعالیت های اقتصادی، تاثیر بسزایی در تقویت بنیادهای اقتصادی جوامع دارد و نقش گردشگری عنوان منبع جدید برای اشتغال، کسب درآمد، دریافت مالیات بیشتر، جذب ارز و تقویت زیر ساخت های اجتماعی که موجب رشد و توسعه سایر صنایع می شود. در مطالعات متعدد مورد تایید قرار گرفته است. امروزه با شروع قرن بیست و یکم صنعت گردشگری به یکی از پردرآمد ترین صنایع دنیا تبدیل شده، رقابت فشرده ای در میان بسیاری از کشورهای جهان برای جذب گردشگران به چشم می خورد و صنعت توریسم به عنوان صنعتی پویا و ویژگی منحصر به فرد، بخش مهمی از فعالیت های اقتصادی و تولیدی کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه به خود اختصاص داده است، به طوری که براساس پیش بینی انجام شده توسط سازمان جهانگردی در سال ۲۰۲۰، حدود یک میلیارد و پانصد و شصت میلیون نفر به گردشگری خواهند پرداخت و درآمدهای ناشی از گردشگری بین المللی در این سال به یک نیم تریلیون دلار خواهد رسید.

این صنعت به عنوان فعالیتی که در دنیای امروزی توان اثر گذاری بر فرآیند توسعه متوازن و خرد و رزانه را در تمام دنیانمایش گذاشته، مورد توجه طیف وسیعی از سیاست گذاران و برنامه ریزان و مدیریت اجرایی در تمامی کشورهای دنیا قرار گرفته است. جوامع سازمانی به ویژه نظامهای اجرایی دریافته اند که در فرایند گردشگری آثار مثبت اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، زیست محیطی، تکنولوژیکی و غیره فراوان مستتر است و در فرایند گردشگری، فرصتی نیز توانمند سازی نیرو انسانی، منافع سیاسی، بین المللی و ترویج فرهنگ بومی در سایر نقاط دنیا ضروری است. تحقق توسعه گردشگری در گرو لحاظ نمودن سه رویکرد همه جانبه گرا، آینده نگر و مساوات گرا است. نگرش اول بر این باور است که توسعه هنگامی پایدار است که در بستر سیاسی، اقتصادی، واکولوژیک ملاحظه گردد. رویکرد دوم بر آورد احتیاجات کنونی گردشگران، جامعه میزبان و به موازات آن محافظت و پاس داشت از محیط زیست و حفظ فرصت های برابر برای آیندگان مطرح است. در رویکرد سوم مساوات درون نسلی و فرانسلی در استفاده از امکانات، هدف های گردشگری توسعه پایدار، بهبود کیفیت زندگی جامعه میزبان، داده ها و منابع مورد نظر است. گردشگری روستای می تواند نقش عمده ای در توانمند سازی مردم محلی و تنوع بخشی به رشد اقتصادی و نیز فرصت های شغلی جدید در ارتباط تنگاتنگ با سایر بخش های اقتصادی ایفا نماید. در حقیقت صنعت گردشگری امروزه به قدر در توسعه اقتصادی، اجتماعی کشور اهمیت دارد که اقتصاد دانان آن را صادرات نامرئی نامیده اند. کشور ایران جزده کشور اول جهان از جاذبه های گردشگری و جز ۵ کشور اول جهان از نظر تنوع گردشگری است. از این رو ضروری است که از قابلیت های خود در توسعه گردشگری استفاده کند. روستا به عنوان حلقه آغازین سکونتگاهی در ارتباط مستقیم با طبیعت قرار دارد و از این منظر دارای قابلیت گردشگری بالادری طبیعت است. برای بررسی و ارزیابی جاذبه های گردشگری شناخت انواع فعالیت ها و جاذبه های گردشگری می بایست در برنامه ریزی گردشگری مورد توجه باشد، اهمیت دارد جاذبه گردشگری با روش های مختلفی طبقه بندی، منابع و جاذبه های گردشگری به دو گروه جاذبه های طبیعی، که اساس آن اشکال منظر از محیط طبیعی و جاذبه های انسانی یا فرهنگی، که اساس فعالیت های انسانی است تقسیم کرد. بافت های روستایی به دلیل پیوندهای گسترده با بستر طبیعی و تاریخی دارای ارزشهای تاریخی، فرهنگی، زیبایی، معماری و... می باشد، که عنوان جزئی از میراث زنده بشری سرمایه های ملی و هویت تاریخی- فرهنگی سرزمینمان، حفظ و نگهداری از آنها روستاها که بخشی از میراث زنده ما هستند، با توجه به ارزش های نهفته شان دارای اهمیت قابل توجهی هست. اغلب روستاهای که دارای بافت با ارزش برای هدف های گردشگری می باشند به عنوان مقاصد گردشگری است. در این صورت تامین خدمات امکانات و ایجاد توسعه زیر ساخت های لازم برای حضور، بازدید و اقامت گردشگران ضروری است. از این رو بهره برداری پتانسیل های گردشگری روستا در جهت جذب گردشگر و توسعه روستا از این طریق، نیازمند برنامه ریزی درست و ابعاد در زیر ساخت مناسب در روستا می

باشد. اینکه شرایط طبیعی، مورفولوژی، عناصر اقلیمی همراه با ساختار اقتصادی، اجتماعی فرهنگی استان همدان، اشکال گوناگون و متنوعی از فضایی شهری و روستای را به وجود آورده اند که هر کدام به لحاظ کارکرد های طبیعی و انسانی از سایر نواحی متمایزند. در این پژوهش به ساماندهی گردشگری در راستای توسعه اقتصادی روستای هدف گردشگری حبشی پرداخته می شود تا با ایجاد علمی و مبتنی بر واقعیت های موجود، ضمن شناسایی عوامل دخیل در گسترش گردشگری به ارائه راهبرد اجرایی توسعه گردشگری پرداخته شود تا از این طریق شاهد پویایی اقتصادی منطقه باشیم. چرا که یکی از بهترین و مهمترین راههای توسعه آن بهره برداری از صنعت گردشگری است. با توجه به مباحث مطرح شده لزوم برنامه ریزی و مداخله در روستا های دارای بافت با ارزش و جاذبه های گردشگری در جهت توسعه گردشگری کاملاً احساس می شود.

مبانی نظری

تعریف گردشگری

از نظر بیشتر مردم عبارت گردشگری بر سفرهایی تفریحی دلالت می کند و بیشتر به صورت مترادف تعطیلات بکار می رود. همچنین در کتابهای لغت از گردشگری به عنوان مسافرت به منظور تفریح یاد می کنند، برعکس سازمانهای گردشگری و مراکز دیگری که در پی توسعه، بازاریابی و هماهنگی گردشگری در کشور هستند، سعی برداشتن دیدگاه وسیع تری در این مورد دارند؛ از نظر آنها گردشگری یعنی با اهداف مختلف به استثنای سفر به منظور کار، مهاجرت و فعالیتهای محلی و منطقه ای. رضوانی در کتاب خود تحت عنوان جغرافیا و صنعت توریسم جهانگردی را این گونه تعریف میکند: جهانگردی عبارت از مجموعه تغییرات مکانی انسانها و فعالیت هایی است که از آن منج می شود، این تغییرات خود ناشی از به واقعیت پیوستن خواسته هایی است که انسان را به جابجایی وادار میکند و بالقوه در هر شخص با شدت و ضعف متفاوت وجود دارد (رضوانی، ۱۳۸۵). گردشگری فعالیتی ترکیبی و مستلزم مشارکت بخش های مختلف و متعدد جامعه است و به همان میزان نیز اثرات گسترده ای در بردارد. از این رو در هر مرحله نیازمند برنامه ریزی و هماهنگی است. برنامه ریزی به عنوان یک ابزار علمی به دست اندر کاران صنعت گردشگری کمک می کند تا در یک فرایند نظام مند، پیوسته و علمی بهترین مسیر و راهکار توسعه گردشگری در یک منطقه را مشخص نموده و این راهکار را در مسیر توسعه سایر بخش های اقتصادی قرار دهد (جاهدی، و همکاران، ۱۳۹۱). آنچه امروز در خصوص واژه گردشگری اکثراً مورد پذیرش است گستردگی و ناساختاری واژه مذکور است که به صورت بالقوه دارای پیامدهای مهم اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، محیطی و سیاسی است. ادبیات موجود عمدتاً گردشگری را تحت دو عنوان تکنیکی و مفهومی در نظر گرفته اند. از نظر مفهومی، عنصر گردشگری، فعالیت است و از نظر تکنیکی، توجه به افرادی که در گردشگری مشارکت می کنند متمرکز است (رهبری، ۱۳۸۴، ۱۶۱).

گردشگر، گردشگری و منطقه نمونه گردشگری:

گردشگر کسی است که به منظور تفریح، بازدید از نقاط دیدنی، معالجه، مطالعه، تجارت، ورزش یا زیارت به کشوری غیر از کشور که در آن اقامت دارد سفر می کند مشروط بر اینکه حداقل اقامت او از ۲۴ ساعت کمتر و از شش بیشتر نباشد (رضوانی، ۱۳۹۰). توریسم یا گردشگری، معادل فارسی واژه توریسم است که از آن تعاریف متعددی ارائه می شود. ریشه این واژه توریسم است که از دو بخش تشکیل شده است: «تور» به معنی سفر کردن، گشت، مسافرت سیاحت و «ایسم» پسوندی که پایه فکری آن سیاحت و گردشگری است (کاظمی، ۱۳۸۶). گردشگری حرکت معاصر مردم است برای اینکه فراغت خود را در مکان های بیرون از خانه صرف نموده و اقامت نمایند، فعالیت های است که طی اقامتشان انجام می دهند و نیز تسهیلاتی که متناسب با نیازشان ایجاد می شود. گردشگری روستایی به طور مشخص از دهه ۱۹۵۰ به بعد گسترش یافت. در ابتدا یعنی در دهه های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ گردشگری روستایی از جنبه های اقتصادی برای جوامع محلی مورد توجه قرار گرفت. بعد از آن توسعه گردشگری روستایی به عنوان ابزاری برای توسعه روستایی مطرح گردید و در این مدت صاحب نظران سعی کرده اند با ارائه الگو و روش های مختلف، نقش گردشگری را تجدید حیات اقتصادی و فرهنگی و اجتماعی افزایش دهند. گردشگری به عنوان منابع درآمد و ایجاد اشتغال در سطح ملی میتواند رهیافتی برای توسعه اقتصادی در قلمرو ملی باشد. گردشگری به خصوص در زمانی که سود فعالیت های دیگر بخش اقتصادی در حال کاهش است، جایگزین

مناسبی برای آنها راهبردی برای توسعه است. بر این مبنا دلیل اصلی توسعه گردشگری غلبه برپایین بودن سطح درآمد و ارائه فرصت هایی جدید شغلی و تحولات اجتماعی در جامعه محلی است و می تواند امیدهایی برای کاهش فقر به خصوص در نواحی که به نحوی دچار رکود اقتصادی شده اند فراهم آورد (پاپلی، یزدی، ۱۳۸۶، ۲). امروزه ابعاد اقتصادی اجتماعی فرهنگی و زیست محیطی گردشگری روستایی مطرح و مورد توجه قرار گرفته است. گردشگری روستایی به عنوان یک فعالیت تفریحی اجتماعی، در نیمه دوم قرن هیجدهم در انگلستان و اروپا ظاهر شد. قبل از آن هم مناطق روستایی مورد استفاده فعالیت های تفریحی قرار گرفته بودند، اما شرکت در این فعالیت ها محدود به اقشار برتر جامعه بود. در قرن نوزدهم و بیستم به دلیل حمل نقل توسعه حمل نقل و سهولت جابجایی، راه یابی به روستا آسان شد، رشد سریع تقاضا برای گردشگری روستایی از سال ۱۹۴۵ آغاز شد. البته در همین زمان گردشگری روستایی شاهد رشد برجسته و گردشگری بین المللی که توام با رشد جمعیت بود با افزایش تقاضا برای گردشگری روستایی مصادف شد تا اندازه ای منجر به توسعه گردشگری شد.

گردشگری روستایی

گردشگری روستایی یکی از انواع گردشگری است که با بسیاری از الگوهای دیگر گردشگری پیوند دارد، ولی وجه مشخصه آن استقرار در نواحی روستایی است. گردشگری روستایی می تواند به طور ساده، بعنوان مسافرت به نواحی روستایی تعریف شود، اما محققان بر این عقیده اند که موضوع بسیار پیچیده تر از این است. نمونه های زیادی از انجام فعالیت های گردشگری در نواحی روستایی وجود دارد، از جمله فعالیت های مبتنی بر طبیعت، جشن و راهها، وقایع میراث جاذبه های مبتنی بر جامعه ی بومی، گردشگری کشاورزی، نمایش هنری و صنایع دستی، تئاتر و اجتماع محلی و سایر موارد. همان طور که خاطر نشان می کند، گردشگری روستایی فعالیت پیچیده و چند وجهی است که شامل انواع متفاوتی از گردشگری مبتنی بر مزرعه تا سفرهای آموزشی، گردشگری قومی و اکوتوریسم خواهد بود. و آن را این گونه تعریف می کند: گردشگری روستایی نوعی گردشگری است که در نواحی روستایی انجام میشوند. از دیدگاه وسیع تر می توان گردشگری روستایی را در برگیرنده ی دامنه ای از فعالیت ها و خدمات مربوط به تفریح و آرامش گردشگران دانست که به وسیله کشاورزان و مردم روستایی برای جذب گردشگران به مناطق خود به منظور کسب درآمد صورت می گیرد (رضوانی، ۲۵، ۱۳۹۰-۲۷).

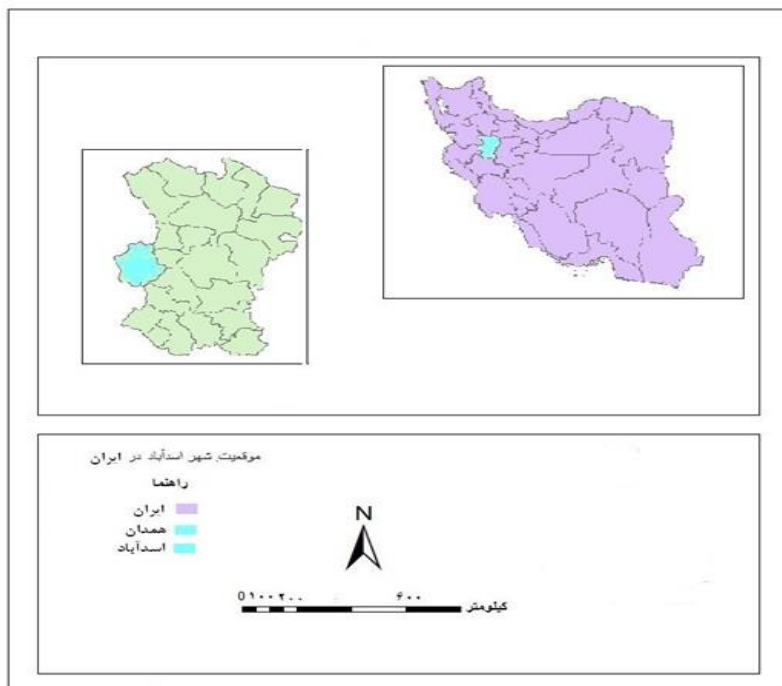
پیشینه تاریخی گردشگری در ایران

سرزمین ایران به علت برخورداری عظیم و ارزشمند تاریخی و فرهنگی و مواهب طبیعی از دیر باز مورد توجه سیاحان و جهانگردان بوده است. نتایج به دست آمده از کتب تاریخی آن است که حجم کسانی از ایران دیدن نموده اند ارتباط تنگاتنگ با نوع و نگرش حکومت، امنیت جانی و مالی مسافران و دیگران عوامل فرعی داشته است، به عبارتی دیگر می توان گفت که به موازات جنگ و صلح در کشور، روند سیرو سفر دچار تغییراتی شده است. بنابراین ضروری است که روند گردشگری در ایران در یک بستر تاریخی و تفکیک دوره خاص مورد بررسی قرار دهیم. در دوران قبل از اسلام، دوره هخامنشی، سفر بیش از هر چیز مدیون گسترش ارتباطات وسیع ایران به خارج بوده است. از عوامل زمینه ساز آن می توان نقش جادها و ساخت بناهای عام المنفعه اشاره نمود که مهمترین آن هاراه شاهی زمان داریوش می باشد. بعد از استیلای اسکندر مقدونی و در دوران سلوکیان، سیل عظیمی از سپاهیان و اهالی یونان در اکثر نقاط ایران مستقر شدند و پس از آن با ایجاد ثبات و آرامش نسبی، مسافران با انگیزه سود و تجارت راهی این سرزمین شدند که این روابط را می توان یکی از مهمترین عوامل افزایش آگاهی یونانیان نسبت به ایران دانست. در دوران پارت ها به دلیل اهمیت راه ابریشم که به منزله زنجیری شرق و غرب را به یکدیگر وصل می کرد، تجارت رونق بیشتری یافت و از این رو بخش عمده ای از مسافران به تجار و بازرگان اختصاص یافت. در زمان اشکانیان و ساسانیان نیز همچنان تجارت مهمترین انگیزه بود (نور بخش ۱۳۶۴). پس از آنقرض دودمان ساسانی، تجارت داخلی مانند عبور کالا خارجی از ایران تا روی کار آمدن سلجوقیان راکد ماند. حمله مغول به ایران مجدا باعث افت سیر و سفر در این کشور شد و به موجب آن تجارت خارجی و داخلی دچار رکورد گردید. از زمان جانشینان تیمور دوباره فعالیت های بازرگانی و جهانگردی در ایران رونق گرفت و ساختمانها و کاروانسراهای بین راهی قابل توجهی ساخت شد (ستاری فر

زیرینجویی، ۱۳۷۷). دوران صفوی که مقارن سرکوبی مخالفان از سوی پادشاهان صفوی بود، به لطیف سفر وضعیت مطلوبی نداشت. در برابر این وضع موجب کاهش درآمد های ملی می باشد، پادشاهان کوشش کردند چاره ای اندیشی دند و ایجاد صنایع جدیدی را تشویق کردند و سایل رفت آمد و راهپاها فراهم کردند برای انجام این کار در مسیر راهها تعداد زیادی ساختمان مربوط به اتراق مسافران به وجود آوردند. در دوران قاجار بازرگانی با روسیه از سر گرفته شد و با قاره اروپا نیز از راه ترازبون رفت آمد برقرار گردید ولی هیچگاه این رفت آمدها به روابط بازرگانی سابق نرسید. در این دوران شهرهای مرزی آذربایجان مانند اردبیل، جلفا، تبریز بیش از شهرهای دیگر مورد استفاده بازرگانی قرار گرفته بود. در دوران پهلوی علی رقم تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی داخلی و علی رقم جنگ جهانی اول و جنگ جهانی دوم، از علاقه و انگیزه سفر جهانگردان به ایران کاسته نشد. در این کشور برای اولین بار در سال ۱۳۰۷ هجری شمسی با تعیین مقررات و ضوابط برای تاسیس رستوران از طرف شهرداری تهران، نخستین گام برای ایجاد تسهیلات جدید در مسیر و سیاحت برداشته شد. به دنبال آن در سال ۱۳۱۴ هجری شمسی امور جهانگردی در وزارت کشور تشکیل شد. در سال ۱۳۰۲ به موازات جنگ جهانی دوم و تعداد سفرهایی خارجی با انگیزه نظامی و سیاسی، اداره امور جهانگردی جایی خود را به شورای عالی جهانگردی داد و در سرانجام در سال ۱۳۴۲ تصویب نامه سازمان جلب سیاهان به امضای هیئت وزیران وقت رسید و از همان تاریخ رسماً شروع به کار نمود (ستاری قر و زرین، ۱۳۷۷). در سال ۱۳۵۳ سازمان جلب سیاهان با وزارت اطلاعات وقت ادغام شد و این وزارت تحت نام "وزارت و اطلاعات و جلب سیاحان" شروع بکار کرد. اداره امور ایرانگردی و جهان گردی توسط چهار شرکت سهامی به اسامی "شرکت سهامی تاسیسات جهانگردی ایران، شرکت سهامی گشت های ایران، مرکز خانه هایی ایران، و سازمان مراکز جهانگردی برای ورزش های زمستانی" تحت نظارت وزارت اطلاعات و جهانگردی اداره می شد و سازمان مرکز ایرانگردی و جهانگردی با اهداف و خط مشی های جدید تشکیل شد و شروع به کار کرد. سپس معاونت سیاحتی و زیارتی تحت نظارت فرهنگی و ارشاد اسلامی ادامه دهنده وظایف و فعالیتهای جلب سیاحان گردید. (کفعمی و کوشا، ۱۳۷۹).

محدوده مورد مطالعه

روستای حبشی از توابع دهستان پیرسلیمان، شهرستان اسدآباد و از روستاهای تاریخی استان همدان به شمار می رود این روستا بر سر مسیر ارتباطی اسدآباد، سنقر واقع شده است. کل اراضی روستا به هکتار ۵۳۹، اراضی آبی ۲۵۵ هکتار، اراضی دیم ۲۶۰ هکتار می باشد. این روستا در فاصله ۲۶ کیلومتری شهرستان اسدآباد، حدود ۷۱ کیلومتری استان همدان، حدود ۲۹ کیلومتر شهر سنقر قرار دارد و بر اساس آخرین سرشماری نفوس مسکن (۱۳۹۵)، ۳۷۹ نفر جمعیت که تعداد زن ۱۹۴ و تعداد مرد ۱۸۵ نفر، ۱۴۸ تعداد خانوار می باشد.

تصویر شماره ۱- نقشه موقعیت شهر اسداباد در استان همدان

روش تحقیق

این پژوهش از نظر روش توصیفی تحلیلی و از نظر هدف کاربردی است. برای گردآوری اطلاعات این تحقیق از طریق مطالعات استناد به منابع کتابخانه ای نسبت به جمع آوری اطلاعات اقدام شده. در مرحله بعد از مطالعات میدانی از طریق مشاهده عکس و برداشت مستقیم خود مولف استفاده شده است. و در این راستا با بهره جستن از کتاب ها، فصل نامه ها، نقشه ها، سایت های اینترنتی به جمع آوری اطلاعات مورد نیاز پرداخته شده است. همچنین، برای تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدات و آرایه راهبردهای ساماندهی روند نقش مدیریت در عناصر فضایی کالبدی شهر اسداباد، از مدل برنامه ریزی SWOT بهره گرفته شد.

یافته های تحقیق

بررسی کاربری اراضی

مهمترین کاربریهای روستا حبشی عبارتند از:

۱. مسکونی در سال ۱۳۹۵، ۱۴۸ واحد مسکونی بوده است و در حال حاضر ۱۵۱ واحد مسکونی می باشد.

۲. تجاری: روستا حبشی دارای ۷ واحد تجاری فعال می باشد.

۳. آموزشی: روستای حبشی با وجود جمعیت کم فضایی مختلف آموزشی وجود دارد که مورد بررسی قرار می گیرد.

دبستان این روستا دارای یک دبستان ابتدائی مختلط با ۱۹ دانش آموز می باشد که روزگاری بالغ بر ۳۵۰ دانش آموز داشته است، مدرسه راهنمایی: این روستا دارای ۱ واحد مدرسه می باشد.

۴. درمانی: تنها فضای درمانی روستا یک واحد بهداشت می باشد.

۵. بهداشتی: کاربری بهداشتی شامل ۱. حمام ۱. غسلخانه می باشد که مورد بررسی قرار می گیرند. ۱. باب حمام روستا به دلایلی در حال حاضر غیر فعال می باشد. غسلخانه در داخل بافت کالبدی روستا قرار دارد.

۶. مذهبی: روستای حبشی دارای فضایی وقفی متعددی باشد این روستا دارای ۱. باب مسجد و ۱. باب حسینیه می باشد.

۷. تاسیسات و تجهیزات روستا دارای ۱. دفتر مخابراتی، ۱. واحد شیشه بری، لوله کشی می باشد، آب، گاز، برق، تلفن می باشد.

۸. صنایع در میان فعالیت های روستا صنعت از فعالیت مهم به شمار میرود. که در داخل روستا ۴ صنعت وجود دارد.

۹. اراضی کشاورزی در میان فعالیت های مختلف اقتصادی کشاورزی فعالیت پایه روستا را تشکیل می دهد کل اراضی روستا به هکتار ۵۳۹ هکتار می باشد که ۲۵۵ اراضی آبی و ۲۶۰ هکتار دیم می باشد مهمترین محصولات عبارتند از: موسیر، انگور، گردو، یاقوتی، جو، عدس، نخود می باشد.

۱۰. دامداری، مرغداری و گاو داری مجمع جمعیت دامی ۸۰۰ راس می باشد، سبک ۷۷۰ راس، بزرگ ۳۰ راس می باشد. ۳. واحد مرغداری، ۱. واحد گاو داری می باشد.

۱۱. گورستان: دارای یک واحد گورستان که خارج از روستا و در ابتدا روستا می باشد.

۱۲. شبکه معابر: روستایی حبشی به دلیل شکل گیر در منطقه کوهستانی و در دامنه کوه معماری روستا به شکل پله کانی است.

۱۳. فضایی بارز ش تاریخی: این روستا به دلیل قدمت تاریخی، به گفته کارشناسان میراث فرهنگی قدمت این روستا با توجه به مشابهت های ساخت معماری، سنتی، سنگی، خشتی آن بقای مادها نسبت می دهند. از جمله آثار وجود آتشکده ها و غارهای دستی و قنات های باستانی، سنگواره و سفال های برج مانده، حتی تکه ای زیبا با ساختاری هنرمندانه از یک تندیس بزرگ آدمی رها شده در گوشه لابه لای قلوه سنگ ها و سفال های شکسته حکایت از قدمتی چند هزار ساله با تمدنی غنی تاریخی دارد. شنیده ها از وجود شهری زیر زمینی در زیر روستا یا زیر کوه زریله خبر میدهند. در نقاطی آثاری از سفال های شکسته فراوان دیده می شود که به نظر می رسد زمانی در اینجا کارگاه سفالگری و صنعت مجسمه سازی رونق داشته است. تپه های باستانی مانند کولانی، شریف آباد، دره گاکو، چال چال، کلاویل، دره زاغه ها، بقایای دیوارهای خشتی در کولانی، پله های واقع در کوه زریله، خانه های قدیمی، اشاره کرد. (عادلین، ۱۳۹۶، ۲۲).

۱۴. فضا طبیعی: بخش عمده از جاذبه گردشگری روستای حبشی چشم انداز طبیعی آن را تشکیل می دهد، باغ های وسیع چمنزارها، چشم سارها و دامنه های کوه اطراف از تفرجگاه و فرخاری روستا به شمار می آیند. یکی از ویژگی های اساسی روستاهای کوهستانی شیب زیاد و کمبود زمین می باشد، به همین دلیل باغداری، دام پروری و کشاورزی رونق بسیار برخوردار می باشد. بر این اساس وضعیت اشتغال در روستای حبشی کشاورزی و دام پروری بیشترین شاغلین روستا را به خود اختصاص داده است. از ویژگی فرهنگی روستای حبشی وجود طایفه های مختلف است مانند طایفه کاگه، صفره، بدره، چهارداولی اشاره کرد که بیشترین تعدا جمعیت طایفه کاگه اختصاص دارد.

صنعت گردشگری در روستای هدف گردشگری حبشی

جاذبه های گردشگری

این روستا با توجه به قدمت و موقعیت جغرافیایی و نیز دسترسی به زیست بوم های متنوع و دارا بودن جاذبه ها و فرهنگ غنی، بدون شک یکی از مناطق گردشگری محسوب می گردد. بافت پله کانی حبشی در دامنه کوه زریله مرتفع ترین کوه منطقه، چشم انداز دلنوازی به جود آورده

است کارشناسان میراث فرهنگی، قدمت این روستا را باتوجه به مشابَهت های ساخت معماری سنتی، سنگی، خشتی آن با بقای تاریخی مادها این دروران نسبت می دهند بخش عمده گردشگری روستای حبشی چشم اندازهای طبیعی آن را تشکیل می دهد باغ های وسیع، چمنزارها، چشم سارها، و دامنه کوههای اطراف تفرجگاه روستا به شمار می آیند. باغات و کوههای زیبا و سرسبز می تواند جاذب گردشگران و پیرامون آن باشد.

تصویر شماره ۱- روستایی هدف گردشگری حبشی در فصل بهار

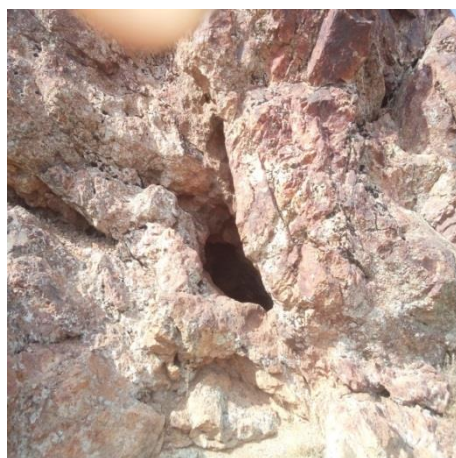
تصویر شماره ۲- روستای هدف گردشگری حبشی در فصل زمستان

تصویر شماره ۳- معماری، خشتی، سنگی، گلی روستای هدف گردشگری حبشی

تصویر شماره ۴-بافت داخلی روستای هدف گردشگری روستای حبشی

تصویر شماره ۵-غارهای روستای هدف گردشگری حبشی

تصویر شماره ۶- چشمه های روستای هدف گردشگری حبشی

منابع و جاذبه های انسان ساز

صنایع دستی

قدمت و تاریخ کهن روستای حبشی موجب شده صنایع و حرفه های متعدد شکل بگیرد. شاید سفال های بجا مانده در کوه کولانی ساخته شده قبل اسلام قدیمی ترین صنایع بدست آمده در روستای حبشی قلمداد کرد. بطور کلی صنایع دستی روستایی حبشی عبارتند:

صنایع چوب، گلیم بافی، قالی بافی، موج بافی، سفالگری .. اشاره کرد.

منابع و جاذبه های خلاق

گاه اتکا به میراث فرهنگی و طبیعی تنها راه جذب گردشگر نیست ابتکار و خلاقیت نیز می تواند نقش مهمی در گردشگر داشته باشد که عبارتند:

زبان: زبان مردم روستایی حبشی کوردی (کلهری)، می باشد. لباس: به علت طبیعت بی نظیر حبشی و ساکنان خوش ذوق و هنرمند، تنوع لباس و رنگ های بسیار زیبا و متنوع جهت پوشش استفاده کنند زیاد است. لباس های محلی می تواند برای جذب گردشگر بسیار جذاب باشد و حضور و تشویق آنها این ظرفیت فرهنگی را حفظ کند. آداب رسوم: از آداب رسوم سنتی روستای حبشی زمان عروسی، شب چله، مراسم چهارشنبه سوری، نوروز گردی کل روستا باهم، آواز خوانی محلی، و.. اشاره کرد.

وضعیت امکانات اقامتی

از مهمترین اجزایی گردشگری، بخش خدمات اقامتی می باشد. تسهیلات اقامتی شامل کلیه امکاناتی است که هدف اصلی آنها تدارک جا و مکان برای اقامت شبانه گردشگران می باشد. امکانات اقامتی در دسترس گردشگران از نظر اندازه، تعداد اتاق، و دیگر تسهیلات بسیار متفاوت هستند (رنجبریان و زاهدی، ۱۰۳-۱۳۹۳، ۱۰۲). در حال حاضر هیچ گونه امکانات اقامتی در روستا و منطقه نمونه گردشگری مورد نیاز وجود ندارد و اقامت مورد نیاز در شهرستان اسدآباد و مرکز استان تا مین می شود.

وضعیت امکانات پذیرایی

غذا از جمله نیازهای فیزیولوژی اولیه انسان است. زمانی که گردشگر پا به مقصد می گذارد علاوه بر جست و جوی جاذبه هایی که او را به مقصد کشانده اند نیازهایی مقدماتی و انسانی دارند که باید برآورده شود مثل غذا. غذا علاوه بر تامین نیاز فیزیولوژیکی انسانی خود به عنوان گونه قابل اهمیت از جاذبه های هر مقصد گردشگری شناخته می شود (رنجبران و زاهدی، ۱۰۹، ۱۳۹۳). در حال حاضر هیچ گونه امکانات پذیرایی در روستا و منطقه گردشگری وجود ندارد و عمده امکانات مورد نیاز از شهرستان تامین می شود.

وضعیت حمل نقل و دسترسی به منطقه نمونه گردشگری

توسعه حمل نقل و راه های دسترسی تاثیر عمده ای بر رشد و هدایت صنعت گردشگری خواهد داشت. فراهم بودن امکانات حمل و نقل مناسب، مطمئن، راحت، سریع و ارزان پیش شرط توسعه گردشگری می باشد. وضعیت حمل و نقل و روستای گردشگری حبشی در حال حاضر نسبتا مناسب می باشد. عمده ترین راه ارتباطی با شهرهای اطراف محور اسدآباد، سنقر می باشد که در فاصله خیلی کم از روستا قرار دارد. سیستم حمل نقل روستا با وجود وسایل نقلیه، شخصی و عمومی قابل استفاده می باشد.

خدمات مالی بانکی

در روستای گردشگری حبشی بانکی وجود ندارد. با توجه با نیاز گردشگران به گردش پول و نیازهای اقتصادی، ایجاد بانک در بخش مرکزی یا روستای گردشگری حبشی مورد نیاز می باشد.

تعداد گردشگران کنونی

میزان گردشگران کلیه زمینه فرهنگی گردشگری (از جمله گردشگران از ایام و مناسبت های فرهنگی و مذهبی)، با توجه بازدید مستقیم و میدانی انجام شده و استنتاج از آمارهای حوزه کلان و مرتبط با گردشگری در حدود ۱۲۰۰۰ در سال می باشد.

اثرات اقتصادی گردشگری بر نواحی روستایی

گردشگری و ایجاد اشتغال

امروزه اشتغال و بیکاری از مسائل مهم در ادبیات توسعه اقتصادی همه کشورهاست. اشتغال منبع در آمد مردم و عامل اصلی تعدیل فقر در جامعه است. گسترش بیکاری نیز عاملی مهم در زمینه کاهش رشد اقتصادی و افزایش عارضه اجتماعی به شمار می رود. بیشتر کشورها با مسائل اشتغال درگیرند اما آنچه باعث پیچیده تر شدن موضع در کشورهای جهان سوم شده تعدد عوامل مشکل آفرین و ناشناخته بودن برخی از مشکلات در این کشورها، به گونه اش که در جهان پرشتاب امروز، مسئله توجه بسیاری از سیاستمداران و دولتمردان را به خود جلب کرده است. یکی از راهکارهای موثر برای کاهش بیکاری توسعه صنعت گردشگری است. روستاهای مناطق کوهستانی به دلیل موانع و مشکلات طبیعی

مانند شیب زیاد، محدودیت زمین روبه رو هستند اما جاذبه های طبیعی و انسان ساخت از طرفی مورد توجه قرار گرفتن بافت های تاریخی بومی باعث ایجاد اهتمام و انگیزه برای مسولین و مردم محلی می کند که از موجودیت بافت های مسکونی و شهری خود هراست و نگرهبانی نموده و آنچه در اثر گذر زمان دچار تخریب شده رانیز برای رونق گردشگری باسازای نمایند. چنین امری خود باعث جذب سرمایه گذاری بیرونی رونق گرفتن نیرو های ماهر داخل روستادر زمان ساخت وبازسازی شده و همزمان زمینه حیات و رونق بازارهای پیشه بومی را درآینده ایجاد کند. از انجا که گردشگری صنعتی کاربردی است می تواند زمینه اشتغال دائم و فصلی و نیمه موقت برای نیروی انسانی با تخصص و مهارت های گوناگون فراهم آورد. اشتغال های ایجاد شده توسط گردشگری در روستای حبشی عبارتند:

۱- اشتغال غیرمستقیم: مشاغلی که در بخش تدارکاتی از جمله کار در مسکن، تهیه، فروشندگی، دست فروشی... اشتغال دارند.

۲- اشتغال القای: اشخاصی که به واسطه هزینه کردن درآمدهای حاصل از اشتغال مستقیم و غیرمستقیم اشتغال می یابند برای مثال توسعه گردشگری منجر به توسعه صنایع دستی مانند قالی و گلیم بافی می شود. اگرچه به طور کلی اثرات مثبت اقتصادی گردشگری مورد تایید است ولی بسیاری از پژوهشگران معتقدند که گردشگری معمولا هزینه های اقتصادی جامعه میربان، نظیر افزایش قیمت کالا و خدمات افزایش کاذب قیمت زمین، افزایش هزینه های زندگی، برگشت کم سرمایه، فصلی بودن فرصت شغلی، جابجای در شغل های بومی و منسوخ شدن برخی فعالیت های مرسوم مانند کشاورزی، و باغداری در در نواحی روستای موجب می شود.

گردشگری و افزایش درآمد

از مزایا و منافع عمده اقتصادی فعالیت های گردشگری روستایی، ایجاد درآمد اضافی و مکمل در سطح روستا می باشد. چرخش مالی حول محور گردشگری رابطه اشتغال زایی را به وجود می آورد که بالا رفتن سطح اشتغال خود به ایجاد فرصت های شغلی کمک خواهد کرد. گردشگری پول و جمعیت را از مراکز صنعتی به سوی روستاها و نقاط طبیعی می کشاند که این مسئله منجر به سرازیر شدن درآمدها از نقاط با توانایی بالا به نقاط روستایی که در سطح پایین تر درآمد قرار دارند می شود. این درآمدها در سطح متفاوتی به دست می آید که می توان به آن اشاره کرد: ۱. درآمدهای حاصل از تاسیسات اقامتی و پذیرایی ۲. فروش محصولات بومی.

اثرات اجتماعی گردشگری بر نواحی روستایی

از ابعاد اجتماعی گردشگری روستایی می توان به جلو گیری از مهاجرت روستائیان، انتقال فرهنگ ها و ارزش ها، تغییرات در هنجارها و اخلاق مردم محلی اشاره کرد. جهانگردان می خواهند مردم رایشناسند و بدنبال ناشناخته های کشورها، به ویژه کشورهایی که سابقه انتقال معرفت و فرهنگ دارند، هستند. از ابعاد اجتماعی دیگر آن تجربه ای است که افراد در محیطی کاملا متفاوت بدست می آورند و می بینند که شیوه زندگی افرادی که در آن مکانها زندگی می کنند تا چه اندازه با زندگی در شهرهای امروزی متفاوت است به سبب همین ویژگی است که مشخصات محیطی مقصد برای مسافرت اهمیت زیادی دارد گردش یا سفر به قصد دیدن مناطق روستایی با هدف فرهنگی یا حادثه جویی به عنوان بخش های از این صنعت به حساب می آیند که دوام و بقا این صنعت را در آینده تضمین می کند.

گردشگری و کاهش مهاجرت

مهاجرت پدیده ای جدید و تازه نیست که علم خاصی به آن پرداخته باشد، شاید بتوان گفت این پدیده همیشه با انسان قرین بوده و چون انسان تنوع طلب و به دنبال منفعت بیشتر در همه دوران تاریخ بوده است، از همان ابتدا این پدیده وجود داشته است. منتهی تفاوت این مهاجرت ها وجود انگیزه ها و محرک ها متفاوتی که انسان با توجه به آن دست به چنین اقداماتی زده و مهاجرت می کنند. با توجه به این که جوامع روستایی نقش مهمی در تولیدات کشاورزی و ایجاد امنیت غذایی دارند، مهاجرت ساکنان این سکونتگاهها زمینه وابستگی و از بین رفتن استقلال اقتصادی رافراهم

می کند. لذا حفظ ترکیب جمعیتی این مناطق از نظر حفظ امنیت غذایی کشور اهمیت فراوان دارند. علت انگیزه های مهاجرت های گوناگون و در عین حال مکمل یک دیگرند، اگرچه دو عامل دفعه و جاذبه درمبدا و مقصد مهاجران نقش ایفا میکنند، اما برآورده نشدن نیازهای اجتماعی افراد در محیط های روستایی، عدم تعادل میان جوامع شهری و شکاف اقتصادی موجود روستائیان را مجبور می کند که برای تامین نیازهای خود دست به مهاجرت بزنند که این مهاجرت در شهرهای مقصد به پدیده حاشیه نشینی دامن میزنند و اکثر افراد به دلیل آموزش ندیدن به شغل های کاذب روی می آورند که این عامل موجب بالا رفتن جرم و جنایت در شهر مقصد می شود. با توجه به بررسی های به عمل آمده محدودیت منابع زمین، خشک سالی های دور های، عمده ترین دلیل مهاجرت روستائیان و همانند سا پر روستا های کشور عامل اقتصادی است. از این رو گسترش گردشگری با توجه به توان های این مناطق و نیاز صنعت به مشارکت جوامع محلی می تواند ضمن ایجاد اشتغال خصوصا برای جوانان جویای کار در این مناطق و حفظ ترکیب سنی و جنسی به میزان مهاجرت در این مناطق کاهش دهد.

تجزیه و تحلیل مطالعات پایه و تنظیم نتایج در قالب جداول SWOT

این مدل، یکی از روش های مدل استفاده عوامل خارجی در قالب مقوله های فرصت ها و تهدید ها و عوامل داخلی اعم از قوتها و ضعف هاست. این روش برای تجزیه و تحلیل عوامل تاثیر گذار و فراروی یک سیستم (شهر، منطقه، روستا و غیره) با استفاده از عوامل درجه بندی با توجه به اهمیت داده شده به هریک از عوامل تاثیر گذار است. برای تهیه و ساخت جدولی از این عوامل و چگونگی تاثیر گذاری آن ها تحلیل آن مراحل زیر انجام گرفته است:

در ستون یک (عوامل خارجی و داخلی)، مهمترین قوت ها، ضعف ها، فرصت ها، و تهدیدها فراروی سیستم نام می بریم.

در ستون دو (وزن) به هریک از عوامل و براساس اثر احتمالی آنها بر موقعیت استراتژیک فعلی سیستم (براساس نتایج یافت های حاصل از شناخت و تجزی و تحلیل وضع موجود) وزنی از یک (مهمترین) تا صفر کم اهمیت ترین میدهم. هرچقدر وزن بیشتر باشد تاثیر بر موقعیت کنونی و آینده آن بیشتر خواهد بود (جمع ستون به تعداد عوامل، ۱۱ است).

در ستون سه (درجه بندی)، به هر عامل و براساس اهمیت و موقعیت کنونی سیستم به آن عامل خاص امتیازی ۵ (بسیار خوب) تا ۱ (ضعیف)، بر اساس یافته های حاصل از شناخت و تجزی و تحلیل وضع موجود می دهیم. این درجه بندی نشان می دهد که سیستم چگونه به هریک از عوامل خارجی پاسخ میدهد.

در ستون چهار (امتیاز وزنی)، وزن را در درجه هر عامل (ستون ۲ ضریب در ستون ۳) ضرب میکنیم تا به این امتیاز وزنی آن بدست آید. به این ترتیب، برای هر عامل یک امتیاز وزنی از ۱ تا ۵۵ به دست می آید، که به طور متوسط (میانگین) این امتیاز عدد ۳۴ است.

سرانجام امتیازات وزنی تمام عوامل خارجی و داخلی در ستون ۴ را به طور جداگانه با یک دیگر جمع میزنیم و امتیاز وزنی را محاسبه می کنیم. امتیاز وزنی کل نشان می دهد که یک سیستم چگونه به عوامل و نیروهای موجود و بالقوه در محیط بیرونی اش پاسخ میدهد. همیشه امتیاز وزنی کل در یک سیستم در یک زمینه عدد ۳۴ است. چنانچه بالاتر از آن باشد اهمیت آن بیشتر و اگر کمتر از آن باشد، از اهمیت و تاثیر گذاری کمتری برخوردار است.

جدول شماره ۱- نقاط قوت (S) روستایی هدف گردشگری حبشی

امتیاز وزنی	رتبه	وزن	قوت (S)
۰/۶۰	۵	۰/۱۲	S ₁ وجود جاذبه های طبیعی زیبا
۰/۵۰	۵	۰/۱۰	S ₂ وجود جاذبه های تاریخی
۰/۲۱	۳	۰/۰۷	S ₃ ویژگی فرهنگ غنی
۰/۱۸	۳	۰/۰۶	S ₄ تمایل عمومی به توسعه گردشگری
۰/۱۲	۳	۰/۰۴	S ₅ موقعیت جغرافیایی خوب
۱/۶۱		۰/۷۴	

منبع نگارندگان

جدول شماره ۲- نقاط ضعف (W) روستایی هدف گردشگری حبشی

امتیاز وزنی	رتبه	وزن	ضعف (W)
۰/۲۴	۳	۰/۰۸	W ₁ کیفیت پایین سیستم حمل نقل
۰/۴۰	۴	۰/۱۰	W ₂ کمبود تاسیسات اقامتی
۰/۰۴	۱	۰/۰۴	W ₃ برخورد نامناسب افراد محلی با گردشگران
۰/۱۰	۲	۰/۰۵	W ₄ کمبود نیرو متخصص و مجرب در زمینه گردشگری
۰/۱۴	۲	۰/۰۷	W ₅ مدیریت ضعیف گردشگری اسدآباد
۰/۱۲	۲	۰/۰۶	W ₆ نبود واحدهای گردشگری
۰/۰۹	۳	۰/۰۳	W ₇ نبود فعالیت های بازاریابی
۰/۴۰	۴	۰/۱۰	W ₈ کمبود تاسیسات رفاهی مانند سرویس های بهداشتی، پارکینگ ها و امکانات پذیرایی در روستای حبشی
۱/۵۳		۰/۵۳	

منبع نگارندگان

طبق مشاهدات و بررسی انجام شده، وجود جاذبه های طبیعی وجود جاذبه های تاریخی و فرهنگ غنی، بیشترین نقاط قوت گردشگری روستای هدف گردشگری می باشد و کمبود تاسیسات اقامتی و کمبود تاسیسات رفاهی مانند سرویس بهداشتی، پارکینگ، و امکانات پذیرایی در روستای هدف گردشگری حبشی بیشترین نقاط ضعف می باشد.

جدول شماره ۳- نقاط فرصت (O) روستای هدف گردشگری حبشی

امتیاز دهی	رتبه	وزن	فرصت (O)
۰/۵۰	۵	۰/۱۰	O ₁ = افزایش تمایل فعایت های گردشگری
۰/۶۰	۵	۰/۱۲	O ₂ = افزایش اشتغال
۰/۲۸	۴	۰/۰۷	O ₃ = افزایش تمایل بخش خصوصی برای مشارکت در طرح ها و برنامه های مرتبط گردشگری
۰/۵۵	۵	۰/۱۱	O ₄ = جلوگیری از مهاجرت به شهر
۱/۹۳		۰/۰۳	

منبع نگارندگان

جدول شماره ۴- نقاط تهدید (t) روستایی هدف گردشگری حبشی

تهدید (T)	وزن	رتبه	امتیازدهی
T ₁ = کم شدن درآمد اقتصادی و تاثیر آن بر گردشگری	۰/۱۱	۵	۰/۵۵
T ₂ = کم رنگ شدن فرهنگ بومی و محلی	۰/۱۰	۴	۰/۴۰
T ₃ = افزایش مشکلات به واسطه گردشگران	۰/۰۸	۳	۰/۲۴
T ₄ = تعارض بین جامعه محلی و گردشگران	۰/۱۰	۳	۰/۳۰
T ₅ = افزایش جرم جنایت در نتیجه شکل گیری دید منفی به توسعه گردشگری در بین افراد محلی	۰/۰۶	۲	۰/۱۲
T ₆ = جذب شدن گردشگران به نواحی دیگر به واسطه تاسیسات و امکانات بهتر	۰/۰۸	۴	۰/۳۲
T ₇ = تامل به سفرهای خارج کشور	۰/۰۶	۵	۰/۳۰
	۰/۵۹		۱/۹۹

منبع نگارندگان

طبق مشاهدات و بررسی های انجام شده، افزایش اشتغال و جلوگیری از مهاجرت بیشترین نقاط فرصت برای گردشگری روستایی هدف گردشگری حبشی روستایی می باشد، و کم شدن درآمد اقتصادی و تاثیرات آن بر گردشگری و تعارض بین جامعه محلی و گردشگران مهمترین نقاط تهدید گردشگری روستایی هدف گردشگری حبشی می باشد.

تجزیه تحلیل نقاط ضعف، قوت، فرصت ها و تهدید های گردشگری روستا هدف گردشگری حبشی

همان طور از جدول عوامل موثر داخلی و خارجی می بینید، در روستایی حبشی تعداد نقاط قوت داخلی ۵ در برابر نقاط ضعف داخلی ۸ و تعداد فرصت خارجی ۴ فرصت در برابر ۷ تهدید مورد شناسایی و بررسی قرار گرفته است. بدین ترتیب در مجموع تعداد ۹ نقطه قوت و فرصت به عنوان مزیت و تعداد ۱۵ ضعف تهدید به عنوان محدودیت و تنگناهای پیش روی توسعه اقتصادی گردشگری روستایی حبشی قابل شناسایی است.

با توجه به نتایج به دست آمده وجود جاذبه های طبیعی زیبا و وجود جاذبه های تاریخی فرهنگی به ترتیب با امتیاز وزنی ۰/۶۰ و ۰/۵۰، مهمترین نقاط قوت گردشگری روستای هدف گردشگری به حساب می آیند. همچنین کم شدن درآمدهای اقتصادی و تاثیر آن بر گردشگری روستایی و کمبود تاسیسات اقامتی و کمبود تاسیسات رفاهی سرویس بهداشتی، پارکینگ، و امکانات پذیرایی به ترتیب با امتیاز وزنی ۰/۵۵، ۰/۴۰، و ۰/۴۰، مهمترین نقاط ضعف گردشگری از دید کارشناسان محسوب می شود.

نتیجه گیری

امروزه گردشگری به عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصاد جهانی سهم چشمگیری را در معاملات اقتصادی بین المللی ایفا می کند. از این رو با توسعه ی فعالیت های گردشگری و شناساندن بخشی از جاذبه های جهانگردی ایران به خصوص در روستا، می تواند بهبود و ارتقای سطح این فضاها کمک شایانی کرد و بهسازی و بازسازی کالبد اقتصادی آنها گام موثری برداشت و با توسعه ی گردشگری روستای به اقتصاد ملی کشور کمک کرد. نتایج پژوهش نشان می دهد وضعیت گردشگری برای توسعه اقتصادی با قابلیت و استعداد بالقوه آن تناسب ندارد. همچنین این براساس این پژوهش کمبود زیر ساخت کافی، ضعف فعالیت های بازاریابی، ضعف جذب گردشگر مهمترین عامل سرراه توسعه اقتصادی روستای هدف گردشگری حبشی تشخیص داده شده اند. و از طرف دیگر وجود جاذبه های زیبایی طبیعی و تاریخی و فرهنگی مهمترین نقاط قوت و افزایش تمایل به گردشگری مهمترین فرصت گردشگری در راستا توسعه اقتصادی روستا هدف گردشگری شناخته شد. توسعه گردشگری در روستای هدف گردشگری حبشی با فراهم آوردن فرصت های جدید برای بسیاری از ساکنان روستا بعنوان وسیله ای است به این روستا حیات دوباره می دهد و موجب توسعه و پیشرفت این نواحی می شود و این سکونتگاه را پا برجا نگه می دارد. هدف کلی شناسایی و بهره گیری منابع و جاذبه های گردشگری و بهره گیری مناسب آنها و در نهایت دستیابی به اشتغال زایی و در آمد و توسعه پایدار گردشگری می باشد.

پیشنهادهای که می تواند در بهبود وضعیت گردشگری روستای حبشی موثر واقع گردد عبارتند از:

۱. مشارکت و سرمایه گذاری دولت در زمینه توسعه ی گردشگری.
۲. تشویق بخش خصوصی به سرمایه گذاری در گردشگری روستایی.
۳. خدمات رسانی بیشتر و بهتر دولت در امور زیر بنایی، نظیر راه ارتباطی، تأسیسات ورزشی و بهداشتی.
۴. ایجاد مراکز اقامتی و اقامتگاهی و خدماتی، رفاه مناسب و با استاندارد بالا در منطقه برای گردشگران.
۵. بالا بردن سطح کیفیت و تسهیلات کالبدی و خدماتی مسافر خانه ها، رستوران ها و سایر مراکز اقامتی موجود و ارتقای سطح بهداشت در مراکز اقامتی و پذیرایی منطقه.
۶. توزیع دفترچه و کتابچه راهنما بین گردشگران.
۷. ایجاد فضایی استراحت گاهی و شهر بازی در کنار منطقه گردشگری با هدف رونق گردشگری.
۸. دادن امتیازهای خاص برای سرمایه گذاران در زمینه گردشگری.

اقدامات اجتماعی فرهنگی

۱. برقراری نظم و انضباط عمومی در مراکز تفریحی و گردشگری منطقه به ویژه در روزهای تعطیل.
۲. رواج فرهنگ گردشگری در منطقه و معرفی گردشگری به عنوان یک صنعت و برشمردن آن برای افراد محلی.
۳. آگاه کردن گردشگران نسبت به گردشگری روستای.
۴. تشویق مردم محلی به اقدامات خود جوش در زمینه ی تبلیغ گردشگری در روستا های هدف گردشگری.
۵. تبلیغ از طریق برشور، عکس و کارت پستال از جاذبه های روستایی منطقه.

منابع و مآخذ

۱. رضوانی، علی اصغر (۱۳۸۵، ۱۷)، کتاب جغرافیا و توریسم انتشارات پیام نور.
۲. جاهدی دلیوند، مونا و همکاران (۱۳۹۱)، بررسی پتانسیل اکوتوریسم منطقه اشکورات و نقش آن در حفظ تنوع زیستی با استفاده از مدل تحلیلی SWot، همایش ملی حفاظت و برنامه ریزی محیط زیست.
۳. رهبری، مهدی (۱۳۸۴)، گردشگری و توسعه پایدار، نقش صنعت گردشگری در توسعه ی مازندران، بابل سر.
۴. ابراهیم زاده، عیسی و آقا زاده عبدالله (۱۳۸۸)، تحلیل عوامل بر گسترش گردشگری در ناحیه ساحلی چابهار با استفاده از مدل SWot، فصلنامه مطالعات و پژوهش های شهری و منطقه ای، دانشگاه اصفهان.
۵. کاظمی، مهدی (۱۳۸۵)، مدیریت گردشگری، انتشارات سمت، چاپ اول، تهران.
۶. نعمتی، نسرين (۱۳۸۴)، راهکارهای توسعه گردشگری در ایران، مجموعه مقالات ظرفیت های اقتصادی ایران با تاکید بر وضعیت گردشگران ایران در بستر جهانی شدن، دانشگاه آزاد واحد فیروزکوه.
۷. رحیمی، حسن، جهانگردی روستایی و قلمرو آن ماهنامه سیاسی اقتصادی ۱۳۸۱، شماره ۱۸۶.
۸. سیدعلی، محسن، بررسی اثرات گردشگری در توسعه روستایی.
۹. شریف زاده، ابوالقاسم و مرادی نژاد همایون (۱۳۸۰)، توسعه پایدار و گردشگری روستایی.
۱۰. نادرعلی، حمیده (۱۳۹۱) بررسی نقش اکوتوریسم در توسعه گردشگری، مطالعه موردی شهر ش = ساری .
۱۱. عادلین صادقی، حبشی تکه گمشده در دل تاریخ، {۲۲، ۱۳۹۶}، تهران، نگاران تابنده.
۱۲. سایت سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان همدان وبخشداری بخش پیرسلمان.
۱۳. شریف زاده، ابوالقاسم و مرادی نژاد همایون، (۱۳۸۰)، توسعه پایدار و گردشگری روستایی، ماهنامه اجتماعی، اقتصادی جهاد خرداد و تیر شماره ۲۵۰، ۲۵۱.
۱۴. پاپلی یزدی، محمدحسین و سقایی، گردشگری (ماهیت و مفاهیم)، تهران، انتشارات سمت، چاپ اول، ۱۳۸۵.
۱۵. رنجبریان، بهرام و زاهدی محمد، (۱۳۹۳)، شناخت گردشگری، اصفهان، انتشارات چهار باغ.
۱۶. رضوانی، محمد رضا و رمضان زاده، مهدی و خراسانی، محمد (۱۳۹۱)، توسعه گردشگری و روستایی (محلی گرایی و تغییرات فرهنگی)، تهران، انتشارات مهکمه.
۱۷. کاظمی، مهدی، مدیریت گردشگری، چاپ دوم، تهران: انتشارات سمت، ۱۳۸۶.
۱۸. پاپلی یزدی، محمدحسین، سقایی، مهدی، گردشگری (ماهیت و مفاهیم)، تهران: انتشارات سمت، ۱۳۸۶، ۲.